N°. 49. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundige en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Donderdag 19 Februarij

PUBLICATIE.

DE BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD *BREDA*

doen te weten, dat zekere *Antonius Magielsen*, Mr. Orgel- en Pianomid, woonachtig alhier, in de Vierschaar, in de Boschstraat, Wijk A. No. 599, met overbrenging van *Antonia Magielsen*, mede aldaar, en *Jacobus Magielsen*, te Terheijden, in de door hem gehuurde ruimte, staande binnen deze Stad op de Boschstraat, Wijk A. No. 599.

En vermits, alvorens op het gedane verzoek kan worden gedisponeerd, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 31sten January 1824 (Staatsblad N°. 12), dienaangaande de vereischte informatien, de *commodo et incommodo* moeten worden gedaan:

Zoo is het, dat door deze van het gedane verzoek door *Antonius Magielsen*, aan de ingezetenen wordt kennis gegeven, met uitnoodiging, insgelijks aan de bewoners van de huisingen naast aan de op te rigten Graf- en Hoofsmederij gelegen, om, in geval iemand zich daartegen zou meenen te moeten verzetten, als dan zijne redenen van bezwaar binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren, zullende het daarop worden gehouden, dat van de toestemming zal zijn gerekend, indien binnen gezegden tijd niets worde in acht genomen.

Hiervan deze openbare affichen gedrukt en afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 16den Februarij 1835.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelven

De Secretaris der Stad

H. W. SCHAUKENS.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BARDA. — De belgische berigten van heden behelzen niets bijzonder meldenswaardig. De kamer van vertegenwoordigers heeft zich in hare jongste zitting van gisteren weder met petitien bezighouden, waaronder eene van een aantal burgerwachten, de betaling der hun toekomende helft uitlig reclameerende, tot eene discussie aanleiding gaf, waarvan het slot was, dat de petitie naar den minister van oorlog werd verzonden, met aanvraag om deswege inlichtingen te geven. Het overige der zitting was aan de zoo 't schijnt niet tot einde te brengen wet op de gemeente-besturen besteed.

— Bijkans den staat van wege de akademie te Gent aan het bestuur te Brussel ingezonden, bevinden zich aan gemelde universiteit nog slechts 211 studenten, als 90 in de regten, 100 in de medicijnen, 40 in de vrije wetenschappen en 21 in de letteren.

— In berigten uit Antwerpen wordt de tevredenheid te kennen gegeven over de geregelde correspondentie-dienst thans tusschen Holland en België plaats grijpende, gelijk mede over de wederzijdsche welwillendheid tusschen de post-ambtenaren te Groot-Zundert en te Westwezel, met de waarneming daarvan belast.

— Te Gent is tegenwoordig eene inschrijving geopend ter nagedachtenis van wijlen den geleerden en achtingwaardigen inwoner dier stad, den heer *Ch. van Hulthem*, hetwelk in den plantentuin aldaar zal worden opgerigt.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99¼; Nap. 80⅝; 5p. perpet. 46; 3 pCt. 27⅛; Cortes 44⅛, ¼; Uitgest. 15⅝; Prez. 84⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Februarij.

De kamer van afgevaardigden heeft zich gisteren bezig gehouden met een voorstel van den heer *Martin du Nord*, strekkende dat zij uit haar midden eene commissie zoude benoemen, om een naauwkeurig onderzoek te doen naar den teelt, de bereiding en den handel van tabak, voor zooverre de belangen van de schatkist en den landbouw daarbij betrokken zijn. De discussie heeft zich voornamelijk bepaald tot de vraag of de kamer, als een onderdeel van de wetgevende magt, het regt heeft zich met soodanig onderzoek in te laten, en of het ook dan nog geraden is daarvan gebruik te maken. Ofschoon de minister van koophandel de bezwaarlijkheden hier omtrent voor ontwijkbaar hield, waren er echter eenige leden, die haar dit betwistten, en bevoegde onder anderen de heer *de Corcelles*, dat men zich, naar het voorbeeld van het Engelsch parlement, tot eene aanmatiging niet zoude laten verleiden, die wanneer zij eenmaal tot gewoonte mogt worden, eene wetgevende vergadering dus bij een eenvoudig besluit, zonder medewerking van de overige deelen van het legislatief gezag, in alle zaken van bestuur en openbaar onderzoek zoude plaatsen, welligt zeer verderfelijke gevolgen zoude kunnen hebben. De heer *Dupin* daartegen meende, dat door deze bedenkingen het regt niet werd verkort, en verdedigde den voorgestelden maatregel, waaromtrent [illegible] tot geen beslissing gekomen, de verdere discussie [illegible] volgende zitting heeft zaterdag.

[illegible] gelijke stuk zal, naar men zegt, zoogenaamd worden ten [illegible] van de beraadslaging over de Amerikaansche schuldeischen. Men wil toch dat de commissie, na een naauwkeurig onderzoek, naar de ministerieele verklaring zal inzien, dat de interessen, die sinds den dag der ratificatie van het traktaat zijn bedongen en verloopen, niet wil toestaan, omdat een mondeling verdrag niet verbindende zoude zijn, zoo lang het niet door de wetgeving is goedgekeurd.

— De oppositiebladen houden zich dezer dagen bij voorkeur met de buitenlandsche aangelegenheden bezig. Heden is de aangekondigde ontruiming van Ancona, welke van de verandering van het Oostenrijksch leger in Italie het gevolg zoude zijn, de steen des aanstoots.

(Heden, uitgezonderd van den Zondag, geene fonds-noteering.)

NEDERLANDEN.

ANTWERPEN, den 16den Februarij.

Bij besluit van 8 January jl., heeft Z. M. goedgevonden, bij wijziging en aanvulling van Hoogstdezelfs besluit van 5 Maart 1827, N°. 91, te bepalen, 1°. dat aan zoodanige lotelingen, die bij de marine of bij het korps mariniers reeds dienen en die, wegens verzuimde loting, door de gouverneurs der provincien worden gereclameerd, de keuze zal worden gelaten, om de diensttijd van vijf jaren, waartoe zij anders bij de armee verpligt zijn, bij de marine of bij het korps mariniers te volbrengen, zonder genot van premie, en dat deze tijd alsdan zal worden gerekend te zijn ingegaan met den dag, waarop zij zich tot dat nieuwe engagement bij de marine of bij het korps mariniers zouden hebben betoond, wanneer hun vroeger vrijwillig engagement bij de marine of bij het korps mariniers zal worden beschouwd te zijn vervallen; 2°. dat aan de nalatige militie-pligtigen, die, bij de marine of bij het korps mariniers in dienst zijnde, als zoodanig gereclameerd worden, en ingevolge hun verlangen, bij de landmagt mogten overgegaan zijn, doch daarna, voor het einde van hunnen vijfjarigen diensttijd, weder uit eigene keuze, dien tijd bij de marine of bij het korps mariniers zouden willen uitdienen, geene premie toegekend zal verstrekt worden.

— Uit 's Hage schrijft men dat er dezen aanstaanden groot bal zal worden gehouden bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden. — De achttiende verjaardag van Z. K. H. den Erfprins *van Oranje* zal op morgen, zoo als op alle [illegible] worden gevierd.

— Deser dagen is door Z. M. tot gewoon hoogleeraar in de staatswetenschappen bij de hoogeschool te Utrecht benoemd de heer *J. M. F. Binkhorst*, thans hofraad en hoogleeraar in de regten aan de universiteit te Groningen, en vroeger in dezelfde faculteit bij de hoogeschool te Leuven geplaatst.

— Aan den heer *C. H. Ebersbach*, buitengewoon hoogleeraar aan het Evangelisch-Lutersch Seminarium te Amsterdam, is, met toekenning van pensioen, eervol ontslag verleend.

— Uit Utrecht wordt het volgend ongelukkig voorval geschreven:

»Uit Tull en 't Waal vernemen wij, dat op den 15den dezer aldaar het volgend droevig voorval plaats heeft gehad. Zekere vrouw *de Bruijn* was met hare beide jongste kinderen, een meisje en een jongetje, bij eenen harer vrienden. Daar het gezelschap groot was, zoo speelden de kinderen in de bakkerij, alwaar hooge onvoorzigtigheden gepleegd werden in eenen hoek stond. Een der kinderen loopt tegen hetzelve, waardoor het kind op een daarbij staanden stoel viel; het geweer ging af en trof aan het beide gezochte kinderen, het meisje, zoodanig aan het hoofd, dat hetzelve verscheidene ongelukkigen daaraan overleed. Het arme kind, waarop de moeder ongeneigdheid voor het geweer zoude hebben, werd door hare geheele familie en vrij ijverig onderscheiden. Deze voor haar vijanden verjaardag heeft haar het doodelijk lood getroffen."

— Er is men ook in België eene Handelmaatschappij opgerigt. Het kapitaal dezer Handelmaatschappij [illegible]

nen fr. beloopen. De bestuurders derzelve zijn de heeren: *Opdenberg*, *H. de Raillet*, *de Munck*, en *Meeuw-Vandermaelen*; de commissarissen zijn de heeren: *Delvaux*, *Claes*, *Basse*, *Barbanson*, *Matthieu*, *C. le Cocq* en *Jules de Wellens*.

De bedoeling dezer maatschappij is, den Belgischen handel te bevorderen, en uit alle hoeken van de affaires voor de hand gelijker te maken. Hare werkzaamheden zullen bestaan in het geldschieten op koopwaren; in de bevordering van derzelver koop of verzending; in het zich belasten met den koop en verkoop, het in- en uitvoeren van allerlei soort van koopwaren, voor rekening van derden; in het zich belasten voor rekening van bijzondere personen of inrigtingen, van de ontvangst van goederen, die aan haar zullen worden overgemaakt; in het ontvangen, tegen matige, te bepalen percenten, van alle gelden, welke door bijzondere personen of inrigtingen bij haar zullen gestort worden; in het uitbetalen van sommen, welke bovengenoemde op haar zullen trekken; en eindelijk in het leenen van gelden op publieke fondsen, zoo nationale als vreemde, onder behoorlijken waarborg.

Behalve deze instelling en de nieuwe *belgische bank*, zijn in België nog deze zoogenaamde *Hypothecaire Bank* met een kapitaal van tien millioenen franken, een *krijgsbank* met een kapitaal van 12 millioenen, en nog twee of drie soortgelijke instellingen opgerigt. Sommige bladen in België geven reeds hunne vrees te kennen, dat het menigvuldig gelijktijdig tot stand komen van dergelijke inrigtingen, die gedeeltelijk reeds kunnen beginnen te werken, lang vóór dat alle de daarvoor uitgegeven aandeelen door bijzondere personen zijn genomen of betaald, tot eenen verderfelijken crisis kan leiden.

In den engelschen *Morning Herald* vindt men een bijzonder schrijven uit Brussel, over de verdeeldheid van belangen en inzigten in België, waarin onder anderen de volgende juiste opmerkingen de aandacht verdienen:

» Maar weinig menschen worden er in Europa gevonden, die hunne vaderlandsliefde hooger opvijzelen dan de inwoners dezer gewesten, doch ook nergens vindt men er die in hunne handelingen minder eenheid van inzigten voor het algemeene welzijn aan den dag leggen. De bewoners van de zuidelijke en zuidoostelijke streken, geheel aan Frankrijk toegedaan, en het franch stoeisel als hun type beschouwende, verschillen in hunne inzigten, in hunne gewoonten en denkwijzen geheel en al van het midden en noordelijk gedeelte des koningrijks, en deze verschillen onderling weder op hunne beurt, en zijn vol ijverzucht in alles, waar het het plaatselijk belang geldt. De brusselsche handelaar beschouwt den Gentschen manufacturier als eenen onregtvaardigen monopolist, terwijl deze den eersten voor iemand houdt, die geheel onverschillig is voor alles wat hem niet persoonlijk aangaat. De Belgen intusschen van de midden- en noordelijke provincien mogen, in tegenstelling van die der zuidelijke, de Franschen volstrekt niet lijden, tenzij uit hoofde hun verlangen, van Frankrijk altijd ter bescherming hunner oneerbaarheid gereed te hebben, en alle denkbeeld van zich afslootende, dat België naar Frankrijks wil bestuurd wordt, weigeren zij den invloed te erkennen, dien Frankrijk tegenwoordig op hun land uitoefent.

Men heeft de constitutionele gouvernementen wel eens ten laste gelegd, dat zij door uitgeschreidde middelen op de verkiezingen, en door vreemdelingen in den Kamerstoel te brengen, en het Fransche gouvernement heeft daaromtrent van de liberalen wel het meest te lijden gehad. De middelen, die naar der liberalen opgaven daartoe dienen aangewend, waren geld, titels, dekruisen, enz. Men vond dit verfoeijelijk, en niet ten onregte weinig overeenstemmend met de eerlijkheid van het stelsel regt. Dezelfde liberalen echter zochten hunne Iersche broeders toe, welke, met de schiktoovereenkomsten en banvloeking uit de handen der *Geestelijkheid*, hunne kandidaten deden verkiezen. Zulke heet nu, in moderne taal, het regt van wedervergelding, en de toepassing eener bescherming en verlichting aanbetrouwende eigheid. Eene nieuwe uitlegging, voorwaar, voor het woordenboek van liberale constructeurs!

Volgens verschillende Fransche bladen moet de Prins *Talleyrand* zich in zijne tegenwoordige rust meer met staatszaken bezig houden, dan hij in drie jaren gedaan heeft. Eene meer dan gewone bedrijvigheid bij deken staatsman ging meestal groote gebeurtenissen vooraf. Sommigen willen dan daaruit afleiden, dat er welda iets van gaat gebeuren, en dat *Lodewijk Philips* in het gehaire is, anderen zeggen, dat hij er de *dupe* van zal wezen.

In een schrijven uit Dublin van den 30sten October komt het volgende voor: »Gelukkiglijk zijn wij nagenoeg aan de gruwelen eener omwenteling ontnomen, die voor den 28sten dezer beraamd was, dan de wijze waarop het gouvernement dien aanslag voorgekomen heeft, is dezelfde als op zijn Turksch. De president *Santander* werd door twee officieren onderrigt, dat men eene nieuwe revolutie zocht te maken, alwaar de aanvoerder de generaal *Sardo* was, dezelfde die gepasseerde jaar aan het hoofd der mislukten aanslag van 23 Julij stond, en toen ontsnapte.

De officieren hadden zich als zaamgezworenen doen aannemen [illegible] zekeren *Margallo*, neef van den meest door het volk beminden priester der hoofdstad, die hun beloofd had ze in tegenwoordigheid van den generaal te brengen. De president, die vermoedde dat [illegible] was, nog [illegible] te doen vermoorden en [illegible] te laten executeren; hij verkoos liever het middel om [illegible] te doen vermoorden door de twee gemelde officieren. [illegible] *Santander* [illegible] hoed introduceerde, [illegible] minister van oorlog met een wacht op straat bleef, [illegible] met den generaal over het plan der revolutie [illegible], hem ouvreerden [illegible] schoten. Daarna [illegible] en indedaad, en volzindigden het werk met een schot door het hoofd. Voor dit feit hebben beide avancement bekomen en [illegible] uitgereikt.

De [illegible] *Margallo* is ook gevaarlijk gewond in den schouder, en weigert iets hoogenaamd te bekennen. De andere gevangenen zijn de kolonel *Patrie*, de luitenant-kolonel *Olano*, drie officieren, zeven burgerlieden en [illegible], een zoon van den generaal *Urdaneta*, *Izquierdo* en [illegible], twee rijke handelsmannen, de pastoor *Blanco* en [illegible]. Men heeft [illegible] gevreesd, [illegible] zouden [illegible] kolonel *Angosta* en drie meer. De gevangenen zijn evenwel [illegible] rustigen, en daar *Margallo* niets ontdekken wil, beviodt het gouvernement zich in dezelfde onzekere positie als het gepasseerde jaar. Zoo veel weet men evenwel, dat de priesters de bestuurders en aanstokers geweest zijn van beide laatste geprojecteerde aanslagen, maar zij hebben zich met te veel omzigtigheid gedragen, om eenige vat op hen te hebben.

In het klooster van San Augustin heeft men den generaal *Sardo* op eene prachtige wijze begraven; hetgeen gedaan aandoenlijk, dat de monniken nog niet tot nederigheid zijn. Zelfs deelen zij dat tot nu aan elementen ontbreekt om eene nieuwe omwenteling te wagen, dan de ondervinding leert dat, zoo lang de priesters nog [illegible] invloed bezitten, men niet zeker wezen kan. Het behoeft geen groot doorzigt om te weten, dat in geval eener revolutie door het fanatisme van de vrouwen aangetast, de verwijdelingen, [illegible] men algemeen den naam van Christenen betwist, het grootste gevaar loopen zouden.

ECUADOR.

In den Ecuador is alles [illegible] denzelfden toestand. De generaal *Flores* heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij bekend maakt, dat, [illegible] van zijn presidentschap den 1sten September volzindigd zijnde, hij die waardigheid [illegible] het hoofd des legers blijft, dewijl het congres hem herwaarts [illegible] van hetzelve benoemd had, voor zijn geheel leven.

Bij dezelfde proclamatie is *Rocafuerte* aangesteld tot opperste chef van het departement Guayaquil, en daar dit [illegible] zijn persoon [illegible] zijn verblijf [illegible] *Valparaiso*, is [illegible] verandering hoogstwaarschijnlijk in den [illegible] van den Ecuador.

De generaal *Barriga* hield zich nog altijd in dezelfde stelling.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den February.

Uit Petersburg meldt men van den 4den febr. het volgende:

» Den 29sten dec. is te Parijs overleden, ten gevolge van een polsadergezwel, de bekende overste van den russischen generaal-staf *Sliwizky*, bekend door zijnen heldenmoed, vooral in het aanpakken van de Weichselbrug, na den slag van Ostralenka. Kort voor zijnen dood gaf de held te verstaan, dat het hem leed was, dat zijne asch op vreemden bodem moest rusten. Toen Z. M. de Keizer deze uitdrukking van den overvende vernam, beval Hoogstdezelve, dat het lijk van den overste, op kosten der Kroon, van Parijs naar Polen zoude worden getransporteerd, en met alle eerbewijzen, aan den voet van een generaal-vendumhuis in de vestingwerken van Praag zoude worden begraven. [illegible] *Sliwizkische fort* zal genoemd worden. Z. M. heeft na zich genomen alle bijzonderheden omtrent *Sliwizky* te kennen, welke zijne ziekte heeft te weeg gebragt. Zijne oudere zuster [illegible] jaarlijksch pensioen van 3000 roebels bekomen. De beide dochters van de waardin, bij welke *Sliwizky* in Parijs gewoond heeft, en welke hem in zijne ziekte hebben verpleegd, hebben van den Keizer 500 dukaten benevens eenige geschenken ontvangen.«

— De twist die onlangs te Hanekheim tusschen eenige ingezetenen en de Pruisische [illegible] is [illegible] steeds het onderwerp van alle gesprekken. Men verwacht eerstdaags den Pruisisch generaal, die gelast is om de plaats zelve onderzoek te doen, terwijl ook eene commissie der Hessische regering met hetzelfde doel uit Mainz is aangekomen.

— Voor eenige dagen is te Kassel een der leden van den *hindegnootschappelijken* staatsraad, de directeur der politie, *Blumenbach*, in hechtenis genomen. Men wil dat zulks het gevolg was eener bijzondere aanklagt van gepleegd bedrog, en het blijkt tot deze maatregel door eene oneenigheid in den tegenwoordigen raad werd voorafgegaan.

— In eene aan de akademie van wetenschappen te München toegezonden verhandeling van Dr. *Tenzel*, over de lengte der graden op verschillende punten van Europa komt het volgende voor: »Te Berlijn en Londen duurt de langste dag 16½ en de kortste

7½ uren; te Stokholm en Upsala de langste 18½ en de kortste 5½ uren; te Hamburg, Dantzig en Stettin de langste 17 en de kortste 7 uren; te Petersburg en Tobolsk de langste 19 en de kortste 5 uren; te Tornea de langste 21½ en de kortste 2½ uren; te Arendanger en Nieuw Herefiur, aan de kust van Groenland, de langste 20 en de kortste 4 uren; te Wardoehus in Noorwegen blijft het van 21 Mei tot 22 Julij onafgebroken dag, en op Spitsbergen duurt de langste dag 3½ maand.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwtijdingen.

Opmerkelijk. — Het volgende voorval, ontleend uit eenen te *Jena* den 14 Januarij ll. geschreven brief van eenen Correspondent van een Engelsch Letterkundig tijdschrift, is ons opmerkelijk genoeg voorgekomen, zoowel als eene bijzonderheid van Letterkundige Biographie, als uit een psychologisch oogpunt, om hier eene plaats te vinden. Dr. H — S —, Custos der Koninklijke Bibliotheek te *Berlijn*, bekend als geleerde door eene uitgave van de *Doulouestes* van Pacuvius, en als Dichter door eene verzameling van Grieksche gezangen en een dichtwerk *Beelden uit het Oosten*, was voor vier of vijf jaren getrouwd met een jong meisje van verheven zinnen en beminnelijke zeden uit *Leipzig*. Zij hadden geene kinderen en al hare zorgen waren toegewijd aan haren echtgenoot, wiens geluk en beroemde Letterkundige verdiensten al hare gedachten bezig hielden. In den zomer van 1833 deden zij te zamen eene reis door *Rusland*, en te *Berlijn* teruggekeerd, waren zij geheel vervuld met de tooneelen, welke zij beschouwd hadden en met nieuwe Letterkundige ontwerpen. Doch kort daarna werd haar echtgenoot ongesteld; zijne ziekte was van eenen bijzonderen aard en de geneesheeren gaven hunne vrees te kennen, dat zijne geestvermogens zouden gekrenkt worden. Noch de baden van *Karlsbaden*, noch [illegible] de Bibliotheek van [illegible] opgegeven, en om, door verandering van tooneelen eene nieuwe poging tot zijn herstel te doen, werd er besloten den volgenden zomer in den omtrek van *Jena* door te brengen. Onder het maken van de noodige afspraken en beschikkingen daartoe, verliep de tijd tot den 29 December, toen Dr. S — zich naar een Concert begaf. Hij gaf zijn voornemen te kennen, om heen te gaan vóór de uitvoering van eene Symphonie van Beethoven, uit vrees dat deze zijne zwakke zenuwen op eene al te zware proef zoude stellen. Zijne vrouw bragt hem echter hiervan terug; hij bleef; gevoelde zich door de muzijk verkwikt en opgeruimd en keerde naar huis terug, vervuld met hunne plannen voor den volgenden zomer. Bij zijne te huiskomst vond hij alles in de grootste verwarring. In zijn afwezen had zijne vrouw zich geheel in 't wit gekleed, en — zich zelve om 't leven gebragt. Zij had zich een pistool op 't hart gezet, en met eene vaste hand zich een zoo wissen schoot toegebragt, dat zij terstond den geest had gegeven. Op 't oogenblik, dat men, op het geluid van haren val, de gesloten deur harer kamer met geweld opengemaakt had en haar dood voor 't oog had, vond men den ongelukkige echtgenoot binnen. Op de tafel lag de volgende brief, met eene vaste hand geschreven:

» Ongelukkiger dan gij gevreesd zult hebben, mijn, mijn allerdierbaarste; gij zult gelukkiger worden, dan ik onmogelijk ben. — ongetwijfeld zult gij dit ondervinden. Wij hebben te zamen dezelfde bekommering gedeeld; gij weet, hoeveel ik u zelve geleden heb, geen enkel verwijt hebt gij ooit doen hooren. — veel, zeer veel hebt gij mij lief gehad. Ook zullen beiden zijn voor u — veel beter. Waarom? Ik gevoel, maar heb geene woorden om uit te drukken, wat ik gevoel. Wij zullen elkander hier namaals weder ontmoeten vrij en zonder banden. Maar gij zult uwen tijd op de Aarde uitleven. Volendig uwe bestemming en handel met veerkracht. Groet allen die ik heb lief gehad, en die mij wederkeerig hebben lief gehad. Tot dat wij elkander in alle eenwigheid zullen wederzien uwe

» P. S. Belaan geene moeilijkheid — wees sterk, standvastig, vast beraden."

Men houdt het daarvoor, dat deze vrouw, eenen diepen blik hebbende geworpen in de ziel van haren echtgenoot en in den aard zijner ongesteldheid, gevoeld heeft, dat alleen een duurzaam leed eene andere rigting aan zijne gedachten zou kunnen geven en [illegible] heid behoeden, en dat zij, om hiertoe te geraken, met eene Romeinsche heldhaftigheid haar leven aan zijn geluk heeft ten offer gebragt. Ongetwijfeld behoort deze zelfmoord tot de zonderlingste, welke er immer gepleegd zijn, en zeker er het buitengewone van nog vermeerdert, is dit, dat de dood deze zorgzame vrouw werkelijk op haren man die uitwerking heeft gehad, die hij van het oogenblik der gruwelijke daad af aan haar lichaam en ziel zelve gedurende het begraven heeft. Hij gevoelt zich gesterkt om [illegible] zijner geheele te volbrengen en sich te zetten aan het volvoeren der plannen, waarover hij vroeger slechts mijmerde. Hij heeft [illegible] dichtstukken [illegible] aan zijne vrienden, waarin hij de bewegredenen van zijne zelfmoord ontvouwt, en den invloed, welke het op hem gehad heeft. — *Duitschland* heeft wederom het verlies te betreuren van drie, in het rijk der Geneeskundige Wetenschappen vermaarde mannen. De nestor der Duitsche verloskundigen, de beroemde Professor aan de Universiteit te *Heidelberg*, Dr. Lucas Joannis Boer, is den 20sten Januarij te *Weenen* in den ouderdom van 81 jaren overleden. Te *München* stierf den 8sten dezer de Hofraad Dr. Reintz, Lid van den Raad van oppertoezigt over het onderwijs, een onvermoeid navorscher der geschiedenis, in 't bijzonden van die zijns vaderlands; en op denzelfden dag stierf te *Augsburg*, de als oudheidkundige met lof bekende Hofraad en Bibliothecaris, Dr. Beyschlag, 76 jaren oud.

Nederlanden. — Ten gevalle van onze Nederlandsche muzijk-componisten, berigten wij dat eene muzijkvereeniging te *Weenen* een prijs heeft uitgeloofd van vijftig gouden keizerlijke muntdukaten, voor de beste nieuwe, nog nergens gehoorde Symfonie voor vol orkest, welke, in weerwil van den behaalden prijs, het volle eigendom blijft van den vervaardiger. De partituren moeten duidelijk geschreven, en met eene spreuk geteekend, benevens een verzegeld naambriefje met gelijke spreuk, voor het einde van October aanstaande, vrachtvrij worden ingezonden aan den Kunst- en Muzijkhandelaar van het Hof Tobias Haslinger te *Weenen*. Tot beoordeelaars zijn benoemd de HH. J. Eybler, J. Weigl, J. Gänsbacher, Aug. Schmidt, C. Kreutzer, J. von Seyfried en M. Umlauff. — Den 12 dezer is te *'s Gravenhage* overleden Mr. W. Y. van Hamelsveld, Raadsheer in het Hoog Geregtshof, zoon van den beroemden Bijbelvertaler en bekend door zijne uitgave der *Verzameling van gewijsden van het Hoog Geregtshof* te 's Hage en van de *Nederlandsche Pandecten*. — In den *Algemeenen Kunst- en Letterbode* van den 13 dezer, is van wege een beoefenaar der vaderlandsche Letterkunde eene uitnoodiging geplaatst aan de afstammelingen, zoo zij er zijn mogen, van H. A. van der Linden, Predikant te *Naarden*, in 1646 overleden en van den Leidschen Hoogleeraar in de Geneeskunde J. A. van der Linden, overleden in Maart 1664, of wie anders in 't bezit mogt zijn geraakt van papieren, door hen nagelaten, ten einde te onderzoeken, of zich onder die papieren niet bevinden twee Latijnsche handschriften, van den Geschiedschrijver Lambertus Hortensius, het eene handelende *De origine et interitu oppidi Naerdeni*, het andere over den Spaanschen oorlog in Nederland van 1572 tot 1574. Deze handschriften, welke in handen van genoemden H. A. van der Linden zijn geweest, geacht worden de van belang zijn, zoo worden degenen, die deswege eenig bericht kunnen geven, verzocht zich aan te melden bij de Redactie van den *Algemeenen Kunst- en Letterbode* te *Haarlem*. Wij hebben gemeend om het oogmerk van den ongenoemden letteroefenaar, die zich met de geschiedenis en de letterwuchten van Hortensius bezig houdt, te bevorderen, door het mededeelen van deze uitnoodiging aan dezelve eenige meerdere openbaarheid te moeten geven. — Men verneemt, dat op de thans plaats hebbende verkooping bij den Boekhandelaar J. W. ten Hagen te *'s Gravenhage*, de navolgende werken van de Bibliotheek van wijlen den weleerw. heer H. Tomas, voor de daarbij vermelde aanzienlijke prijzen zijn verkocht als:

Pag.	1	folio	4	*Biblia Haebraica* voor	f 17,25
»	»	»	4	*Novum Testam. Wetstenii*	170,00
»	»	»	5	*Bibl. versio Sabatier*	19,50
»	2	»	13	*Calmet Commentaires*	80,00
»	3	»	43 à 44	*Collect. conc. Labbei*	60,00
»	4	»	45	id. id. *Harduini*	50,00
»	»	»	51 à 53	*Bullarium*	69,50
»	82	»	146	Nieuw Testam. met kap. lett.	28,00
»	84	»	163	*Augustini Opera*	51,00
»	11	quarto	29	*Zacraria Billioth.*	25,00
»	84	»	52	*Kerkelijs Encyclop.*	26,00
»	88	»	250	*Houdry Biblioth.*	18,00
»	89	»	268	*Pleury Hist. Feoles.*	38,25
»	91	octavo	1094	*Sacy Bible*	40,25

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Middel om gouden sieraden schoon te maken. Men neme 3 lood [illegible] en 1 lood Javelwater (*Eau de Javelle*) klutse deze beide zelfstandigheden goed dooreen, doope er eenen zachten borstel in en wrijve er mede over de lijsten. Het verguldsel wordt op deze wijze van alle vuil gezuiverd en als vernieuwd. Verwijl men, om er deszelfs eersten glans aan terug te geven, het op nieuw met eene dunne laag van hetzelfde vernis bestrijke, waarvan de [illegible] zich bedienen.

Middel om gouden sieraden schoon te maken. De voorwerpen, welke men schoon wil maken, worden gekookt in 1 kan zuiver regenwater, waarin 6½ lood sal-ammoniac is opgelost.

Aardappelen-fabriek te Bergen. — Men meldt uit Augustus heden volgt: Het tegenwoordige oogenblik, nu in Beieren de zeudacht zijn algemeen wordt gevestigd op de uitbreiding van den landbouw en fabrijken, is eene [illegible] van den [illegible] Koning Ludewijk grondeigenaar en veelvuldige pogingen aan te wenden, daar hij eenigzins uit *aardappelen* [illegible] onderscheiden aanmerkenswaardige zaken, als ook zijn: 2° goed gesmaakt kunnen worden, en bindsels tot zuiker in vaste en vloeibare gedaante, op eene eenvoudige en goedkope wijze vervaardigt. De Heer Kuntz, die de fabrijkaadje dezer [illegible] [illegible] en daarbij al het afval met zoodanig een [illegible] zens zijne uitvinding geheim [illegible] [illegible] bissen, maar ook in het jaar 1838 [illegible] van den Opper-Donaukreits eene premie [illegible] ontvangen. Aan ieder, die zijne fabriek en bewerking wenscht te beschouwen, verleent hij [illegible] toegang, en is hij voornemens zijne geheele uitvinding door den druk bekend te maken."

164ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DERDE KLASSE.

Maandag den 16den Februarij 1835.

Eerste Trekking:

N°. 21089 een prijs van 2500 guld.
» 13712 » » 25,000 »
» 16628 » » 1000 »

Tweede Trekking:

Geene.

Dingsdag den 17den Februarij 1835.

Derde Trekking:

N°. 14110 een prijs van 1500 guld.
» 13349 » » 1000 »
» 3825 » » 1000 »
» 2957 » » 1500 »
» 19733 » » 1000 »

Vierde Trekking:

N°. 817 een prijs van 1000 guld.
» 17718 » » 10,000 »
» 13857 » » 1000 »

Prijscourant der Effecten te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 17den Februarij*

	Laatste koers	Hoogste koers	Laagste koers		Laatste koers	Hoogste koers	Laagste koers
NEDERLAND.				Certificat.	98¾	99	
Werk. Schuld 2½	56 5/16	56½	56 5/16	Obl. te Lond. 6			
dito dito 5	101½	101 9/16	101½	Cert. te Hamb. 5			
Uitgestel. dito.	1 7/16	1 7/16	1 7/16	Ins. in Assig 6	71⅝	71⅝	71⅝
Kasbill. dito.	26½	26½	26 15/16	Certific. dito. 6	71⅝		
Amort. Synd. 4½	96 9/16	96½	96 5/16	POLEN.			
Dito dito. 3½	80 13/16	81⅛	81⅛	Aand. L. fl. 300	125		
Schatkistbill. 4	101			PRUISSEN.			
Oorlogslast. 5	100 1/16			Dito dito R. 50.	114	114⅛	
Leening 1831. 6				Neg. L. 1830. ¾			
Hand. Maats. 4½	106			OOSTENRIJK.			
BELGIE.				Aand. L. f 100.			
Inscr. Grootb. 3	70½			Dito dito 250 4	425		
ENGELAND.				Metaliek. 5	99⅜		
Dito p. 12 Aug. 3				Dito L. gen. 5	99 1/16		
SPANJE.				Dito. 2½	25⅞		
Certific. Amst. 5	46⅞	46⅞	46 15/16	Obl. Cort. &c. 5	102⅜	102⅜	102⅜
Dito f 1000. 3	27⅛	27⅛	27⅛	Dito. 4	92½		
Uitg. 3 pc. Sch. 5	15⅝			Weem. B. act. 3			
Cert. R. Lond. 5	44⅛	44⅜	44⅛	N. Weem. Aand.	716	717	717
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certific. L. & B. 3				Leen. te Lond. 3			
Dito Rothsch. 5				BADEN.			
Leen. Lond. 5				Dito. Rothsch. 5	85⅜	85¼	85½
RUSLAND.				GRIEKSCHE.			
Obl. Hoogland 5	104	104¼		Dito te Lond. 5			
Dito 18.. 5	104½						

*** Heden overleed in het Hospitaal alhier, in den jeugdigen leeftijd van ruim 22 jaren, de Wel-Ed. Gestr. Heer F. BANNIER, 2de Luit. bij het 2de Bat. 2de Afd. Overijsselsche Schutterij.

Breda, 16 Februarij 1835.

Te Heusdenhout nabij Breda, is ten huize van den Heer KUYPEN VAN WASCHPENNING, op den 14den Februarij 1835 overleden, den Wel-Edel Geboren Heer *JAN GERARD WICHERS*, in den ouderdom van ruim *veertig* jaren.

Er is te Breda, op Maandag den 16den Februarij, *vermist*, een groote zwart bruine HOND met een grooten Pluimstaart. Die hem teregt brengt in *het Wapen van Nassau*, te Breda, zal eene belooning bekomen.

Men verlangt voor eene Burgerschool (met 4 klassen aanstaande) alhier gelegenheid te ondervinden in talen en wiskundige zaken te onderwijzen, alsmede in de CHRISTELIJKE GODSDIENST van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 20 jaren oud, met de leerwijze der Heeren Prinsen bekend, die eene nette hand schrijft; terwijl het loon naar aanleg en bekwaamheid zal geregeld worden. Adres, onder *franko*-brieven, geteekend lett. Z, aan de Uitgevers dezer.

KENNISGEVING

AAN HEEREN KUNSTSCHILDERS EN AAN HET KUNSTMINNEND PUBLIEK.

In de maand Maart aanstaande zal de Ondergeteekende binnen de stad Utrecht zijne *Vijfde Tentoonstelling van Schilderijen* openen, in gevolge voorloopig bericht, met genoegen te kunnen melden, dat de achtbare regering, Burgemeester en Wethouderen hem voor gemelde Tentoonstelling de kapitale zaal in 't huis van wijlen den Heer CHATELAIN, in *het IJseren Hek*, alda Breedstraat, afgestaan hebben. Heeren Kunstenaars en Liefhebbers, die tot plaatsen van deze Tentoonstelling nog bijdragen wenschen in te zenden, gelieven zulke *franco* voor 26 Februarij a. s. te doen aan het adres van de Wed. ARREBO in *het IJseren Hek* te Utrecht, alwaar reeds circa 100 schilderijen zijn ingezonden. Bij de *omschrijving* der schilderijen gelieve men op te geven de *prijzen*, waarvoor men dezelve zoude willen verkoopen, en die omschrijving voor 1 Februarij in handen van den Ondergeteekende te kunnen opmaken.

Van den afloop der Arnhemsche Tentoonstelling die 16 dezer is gesloten, zal eerstdaags openlijke vermelding gedaan worden.

AMSTERDAM, 10 Februarij 1835.

W. ESSER, *Directeur der Particuliere Tentoonstellingen van Schilderijen.*

Te Koop of te Huur

niet ver van Breda, in de nabijheid van het heerlijk Mastbosch, tegen Mei of vroeger:

Een aangelegen [illegible] W. BESTEBREURTJE, voorzien van onderscheidene *Beneden- en Bovenkamers, Keuken, Kelder, Pomp en Regenbak*, en verder van een *Koetshuis, Stal, Schuur, Loods*, enz.; alsmede een uitmuntende *Vrucht- en Moestuin, Teel-, Weiland en Bosch*, een en ander alles aan elkander gelegen.

Nadere informatien hieromtrent te bekomen, zoo bij letter als bij *franko*-brieven, bij de Uitgevers dezer.

A. KLOOTS, [illegible] komt uit en stelt bij alle Boekhandelaren te verkrijgen:

I. TREURSPELEN, of dramatige en lierlijke verhalen voor gemoedelijke vrienden, *f* 2,40. — II. TREKKEN *uit de Geschiedenis der uit het Maatschappelijk Leven*, door den schrijver van *Deugd en Godsdienstzin*, à *f* 2,80. — III. DE ADELLIJKE BRUID, of de Fransche Republikeinen in Italie. Twee deelen, ieder à *f* 3,60. — IV. DE BALLINGEN, of de Leerstoel des Ongeluks, door A. H. Prinsen, *f* 2,40. — V. GILBLAS VAN SANTILANE; in 3 deelen met platen. *Het laatste deel van dit geestrijk en karakteristiek werk is van de Intekenaren afgeleverd.* Prijs per deel *f* 1,80. — VI. DE PHARMEER van vroegere en latere dagen, à *f* 0,60. — VII. EEN WOORD VOOR ALLEN, de voorde waarheid wenschen te strijden à *f* 0,15. — VIII. Beknopte Handleiding tot het SCHAAKSPEL à *f* 0,60. — IX. Bekorte Verklaring van het OMBRE-SPEL *f* 0,15. — X. BERNARD en JULIA, of de Voorbeschikte Kinderen, door De T. van Stam, in kaften *f* 1,40. Alsmede een *Beriqt aan twee werken van den Heer* VAN SPAAN, als: EEN HUISSELIJK TABEREEL UIT NOORD-HOLLAND en DE ONECHTE DOCHTER; *dezelfde Heer intusschen zijnde, heeft men eene Inteekening geopend op eenen Bundel uit den schrijver hoogstens drie zoo naar gevoelige en algemeen stichtende geschriften, in het post-formaat en tegen den uitgezetten prijs van andere dergelijke Vaderlandsche voortbrengselen.* Dit Berigt is alom *gratis* verkrijgbaar.

De Ondergeteekende alom verkrijgbaar gesteld hebbende, het Prospectus van een Werk, bij Inteekening en Maandelijksche afleveringen uit te geven, getiteld: GESCHIEDKUNDIG WOORDENBOEK OVER HET VADERLAND, door G. Eekhoff Gzn., *onder medewerking van inlandsche Vaderlandsche Geschied- en Letterkundigen*, durft zich met vertrouwen bijval van het Vaderlandminnend Publiek tegen, zijn voorzeker zulk een werk wel de voorkeur zal verdienen boven de menigvuldige vreemde, zoogenaamde Magazijnen, welke niet zelden voor elken opregten Nederlander ergerlijke artikelen bevatten.

Het aangekondigde Werk beschrijft in zeer alphabetische orde, de Geschiedenis zoo van *Nederland* als deszelfs overzeesche bezittingen, de levensbergrepen en verdiensten van beroemde Nederlandsche Mannen en Vrouwen, daligten en opheldering omtrent Oud-Nederlandsche Zeden, Gebruiken, Kleederdragten, Dischplegtigheden, Drinkgelagen, merkwaardige Gedenkpenningen en Spreekwoorden; kortom alles wat slechts op het Vaderland eenige betrekking heeft.

Ook worden bij dezen alle Vaderlandsche Geschied- en Letterkundigen, die eenige bijdragen voor dit Werk zouden willen leveren, tot medewerking ten vriendelijkste uitgenoodigd, zullende zelfs de kleinste bijdragen met erkentelijkheid worden aangenomen.

AMSTERDAM, 1 *Februarij* 1835.

G. J. A. BEIJERINCK.

De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Zuid-Bommel*, debiteeren met ingang

G. VAN LAAR,

MAGAZIJN VAN TUINLIEBHADERIJ,

of verzameling van modellen van aanleg en beplanting voor groote en kleine Lusthoven, voornamelijk van dezulken, die met weinig kosten te maken zijn. Getrokken uit de voornaamste Buitenlandsche Werken, naar de gelegenheid en gronden van dit Koningrijk gewijzigd, en met vele nieuwe platte gronden en aanzichten vermeerderd, tegenwoordig in 2 stukken compleet, op veljin papier, waarin 100 fraaije gekleurde kopere platen. 2de uitgave, (in plaats van *f* 26,40) voor den verminderden prijs van *f* 21,00

*** Aan het Edel Achtbaar Grondelijk Bestuur dezer Stad is door BROESE & COMP. ter vertaling in het Nederduitsch aangeboden:

Dictionnaire raisonné d'Equitation par F. Baucher, *professeur d'équitation. Rouen*, 1833, 1 vol. in 8°.

TE BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.